

Vergaderjaar 2020–2021

31 016

Ziekenhuiszorg

34 650

Voorstel van wet van de leden Bergkamp, Van den Hul en Özütok tot wijziging van de Algemene wet gelijke behandeling ter nadere invulling van het verbod om ongeoorloofd onderscheid te maken op grond van geslacht (Wet verduidelijking rechtspositie transgender personen en intersekse personen)

G¹

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR MEDISCHE ZORG EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 december 2020

Met mijn brief van 26 juni 2020 over de Toekomstvisie Transgenderzorg² heb ik u geïnformeerd over de actuele stand van zaken op het gebied van transgenderzorg. Op 20 november jl. heb ik een voortgangsbrief ontvangen van de kwartiermaker transgenderzorg (hierna: kwartiermaker). U treft deze brief in de bijlage³ aan. In deze tussentijdse brief geeft de kwartiermaker inzicht in de ontwikkelingen in de transgenderzorg en de voortgang van zijn werkzaamheden.

1. Hoofdpunten van de voortgangsbrief van de kwartiermaker

De kwartiermaker heeft de belangrijkste partijen in de transgenderzorg gevraagd een interpretatie te formuleren op de Toekomstvisie Transgenderzorg. Belangrijkste punten uit de reacties hebben betrekking op investeren in toegankelijkheid en netwerkzorg, waar mogelijk verplaatsing van zorg naar de huisarts, depathologisering, maatschappelijke acceptatie en de positie Transvisie en TNN (Transgenderzorg Nederland). Deze uitgebreide reacties zijn samen met een samenvatting gepubliceerd op de website van Zorgvuldig Advies⁴.

Daarnaast heeft de kwartiermaker samen met andere betrokkenen een Handreiking Transgenderzorg voor Gemeenten⁵ geschreven. Zij moeten kwalitatief goede zorg bieden in het kader van de Jeugdwet. Het doel van

¹ Letter G heeft alleen betrekking op 31 016.

² Kamerstukken 2019–2020, 31 016, nr. 289.

³ Ter inzage gelegd bij de Directie Inhoud.

⁴ <https://zorgvuldigadvies.nl/actueel/reacties-op-toekomstvisie-transgenderzorg-geven-richting-aan-de-zorg/>.

⁵ <https://zorgvuldigadvies.nl/actueel/handreiking-transgenderzorg-voor-gemeenten-gepubliceerd/>.

de Handreiking is om gemeenten te ondersteunen om psychologische zorg voor kinderen en jongeren goed te organiseren en in te kopen. De voortgangsbrief beschrijft dat een groot aantal aanbieders bezig is met, of plannen heeft voor, uitbreiding van de transgenderzorg, zowel ggz als endocrinologische en chirurgische zorg. Naast de uitbreiding zetten zorgverzekeraars zich de komende periode in om voldoende zorg in te kopen. De kwartiermaker maakt samen met Zorgverzekeraars Nederland en Transvisie een aanzet om verzekerden te begeleiden naar organisaties met een kortere wachttijd. Nu al hebben zorgbemiddelaars bij enkele zorgverzekeraars hier steeds meer oog voor en vanaf begin volgend jaar is het de bedoeling dat verzekerden van alle (grote) zorgverzekeraars hierover contact op kunnen nemen met de verzekeraars. De komende periode blijft de kwartiermaker onverminderd inzetten op het ondersteunen van vormen van nieuw zorgaanbod, en het maken van netwerk- en inkoopafspraken. Tenslotte wordt er in de brief een update gegeven over de meest recente ontwikkelingen en de vervolgacties.

2. Reactie op de voortgangsbrief van de kwartiermaker

Met de interpretatie van de Toekomstvisie door belangrijke partijen in de transgenderzorg is duidelijk geworden hoé zij deze ten uitvoer gaan brengen en wie welke rol hierbij heeft. Ik ga ervan uit dat alle betrokken partijen elkaar, maar ook mij, daarop blijven aanspreken. Inzet is dat we elkaar versterken om samen de (toegang tot) zorg voor transgenderpersonen te verbeteren. Ik dank de betrokken partijen voor deze waardevolle input en heb er vertrouwen in, dat we gezamenlijk stappen zetten om deze toekomstvisie te realiseren.

Ik vind het van belang dat kinderen en jongeren met genderissues of genderincongruentie de juiste ondersteuning en of zorg krijgen. Ik hoop dat de Handreiking Transgenderzorg voor Gemeenten zal bijdragen aan het verbeteren van de zorg voor transgenderjongeren.

Ten aanzien van de uitbreiding van het zorgaanbod voor transgenderzorg blijft inzet van alle partijen nodig. Ik ben verheugd over de conclusie van de kwartiermaker dat hij ziet dat het zorgaanbod uitbreidt. De kwartiermaker waarschuwt echter dat deze positieve ontwikkeling zich mogelijk niet direct vertaalt in een afname van de wachttijden. De kwartiermaker kondigt aan begin volgend jaar nieuwe wachttijdinformatie beschikbaar te hebben. Ik zal uw Kamer hierover informeren.

3. En verdere ontwikkelingen en vervolgactie

Ik hecht er aan ook in deze brief te benadrukken dat ik er oog voor heb dat indicatiestelling/depathologisering een onderwerp van betekenis blijft. In mijn antwoorden op het Schriftelijk Overleg van 4 november 2020⁶ heb ik aangegeven dat ik partijen zal vragen om bij de evaluatie van de Kwaliteitsstandaard Transgenderzorg Somatisch aandacht te besteden aan «de ontwikkelingen en mogelijkheden met betrekking tot de depathologisering van genderincongruentie».

Ik ben op dit moment in overleg met diverse partijen over de aanpak, de financiering en het tijdspad van deze evaluatie van de Kwaliteitsstandaard. De notitie waarin de kwartiermaker beschrijft hoe in de praktijk het verplaatsen van een deel van de transgenderzorg naar de huisarts eruit zou kunnen komen te zien zal ik uw Kamer, nadat deze is afgestemd met de NHG (Nederlands Huisartsen Genootschap), doen toekomen. In mijn brief van 4 november 2020 had ik al aangegeven met deze brief u

⁶ Kamerstukken 2019–2020, 31 016 nr. 289.

daarover nader over te informeren. Deze notitie ontvangt u volgend jaar, omdat de afstemming wat meer tijd vergt.

Daarnaast ben ik ook met Zorgverzekeraars Nederland in gesprek over de verlenging van de opdracht aan de kwartiermaker. Ook hierover zal ik uw Kamer nader informeren.

De Minister voor Medische Zorg en Sport,
T. van Ark